HE 106/2017 vp
Erityisasiantuntija Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
VaV asunto- ja ympäristöjaosto
Kirjallinen lausunto kokoukseen 25.10.2017

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018 YM:n hallinnonalalta

Suomen luonnonsuojeluliiton mielestä ympäristönsuojelutoimia on tarpeen tehostaa Suomen ja EU:n ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi. Niitä ovat luonnon köyhtymisen pysäyttäminen 2020, vesien hyvä tila sekä ilmastomuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen. Luonnonsuojeluliitto kannattaa monia budjettiesitykseen tehtyjä lisäyksiä ja esittää vielä seuraavia lisätoimia.

35.01.04 Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot

SYKE on keskeinen ympäristötiedon tuottaja ja kokoaja. Sen tietoa ja asiantuntemusta tarvitaan ympäristöongelmien ratkaisuun valtion, maakuntien, kuntien ja yritysten toiminnassa. SYKEn toiminta on tapahtunut kuitenkin yhä enemmän koti- ja ulkomaisen projektirahoituksen varassa. Hankerahoitukselle ei voi kuitenkaan perustaa varsinkaan pitkäjänteistä ympäristön seuranta- ja kehittämistoimintaa. Näistä syistä SYKE:n perusrahoitusta tulee lisätä eikä esitetyllä tavalla leikata. Lisäksi SYKE:lle tulee antaa lisämääräraha muuttokustannuksiin.

35.10.52 Metsähallituksen julkiset palvelutehtävät

On hyvä, että kansallispuistojen ym. luontomatkailua tukevia rakenteita tuetaan Matkailu 4.0 -hankkeella. Lisäksi pitää ottaa huomioon vanhojen rakennusten korjausvelka.

35.01.65 Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon

Ympäristöjärjestöjen työtä tarvitaan entistä enemmän muun muassa aluehallinnon uudistuksen takia. Hallinnon muutoksissa järjestöjenkin tekemän kansalaisten neuvonnan tarve lisääntyy. Valtio on jo nyt luopunut maankäyttö- ja rakennuslain muutoksilla kaavoituksen ohjaamisesta, mikä lisää kansalaisten osallistumisen tarvetta ja merkitystä. Myös luonnon muutosten seuranta ja luonnonhoitotyöt ovat siirtyneet yhä suuremmalta osin kansalaisjärjestöjen harteille. Näistä syistä ympäristöjärjestöjen voimavaroja olisi tärkeää vahvistaa. Lisäksi tärkeää pitää ympäristöjärjestöjen tukimomentti varsinaisilla ympäristöjärjestöillä. Esimerkiksi metsästysjärjestöt kuuluvat selvästi MMM:n hallinnonalalle.

35.10.61 Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen

Puu liikkeelle ja uusia tuotteita metsissä -hanke on tälle momentille perin vieras. Sitä vastoin pilaantuneiden maiden kunnostuksen määrärahoja ei ole järkevää vähentää.

Suomen luonnonsuojeluliitto – Finnish Association for Nature Conservation
Itälahdenkatu 22 b A, FI-00210 Helsinki, Finland | tel. +358 9 228 081
www.sll.fi | toimisto@sll.fi

35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankinta

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma METSO on kaikkien metsäpolitiikan osapuolten voimakkaasti kannattama hanke. Sen vuosittainen YM:n puolen vähimmäisrahoitustarve aikataulussa pysymiseksi on noin 18 miljoonaa euroa vuodessa. Vuodelle 2018 METSO-rahoitus olisi YM:n puolella 16 miljoonaa euroa. Tavoiteaikataulussa pysymisestä puuttuu siis vuodelle 2018 vielä 2 miljoonaa euroa. Tämä puuttuva osuus on tarpeen paikata eduskunnan budjettikäsittelyssä.

Näiden budjettilisäysten jälkeenkin luonnonsuojelualueisiin varatut määrärahat ovat noin puolta pienemmät kuin hallituskauden alussa. Esimerkiksi soidensuojelu on siirtynyt seuraaville hallituksille.

35.10.70 Alusinvestoinnit

Tutkimusalus Aranda on merentutkimuksemme peruskivi. Sen kunnossapidon resurssit tulee turvata siirtomäärärahoilla peruskorjauksen jälkeenkin.

EU-ohjelmien seuraavan ohjelmakauden valmistelu

Maatalouden ympäristötuen valmistelua olisi syytä tukea uusimalla perinnebiotoppien kartoitus. Tämä tehostaisi luonnonhoitotöiden ja tukien kohdennusta. Varsinkin kun seuraavan ohjelmakauden alku viivästynee EU:n budjetin viivästyessä, kartoitukset ehtisi vielä tehdä hyvissä ajoin. Rahoitustarve olisi kaikkiaan noin 1,5 miljoonaa euroa. Sen voisi jakaa monelle vuodelle sekä YM:n ja MMM:n kesken (esim. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma ja MAKERA).

Kalatiehankkeita tukevat kulttuuriympäristöselvitykset

Kalatiekärkihankkeen toteuttamisessa on ilmennyt tarve selvittää patojen purkuun ja kalateihin liittyvien kohteiden kulttuuriarvoja. Olisi Museoviraston sekä ympäristö- ja kalaviranomaisten yhteinen etu saada jo lisäbudjettiin hanke, jossa näitä arvoja voitaisiin proaktiivisesti kartoittaa. Jos kulttuuriperintöasiat tulevat esille vasta patojen purun tai kalateiden lupavaiheessa, se voi aiheuttaa kaikille osapuolille hankalia viivytyksiä.

Lisätietoja

- suojeluasiantuntija Paloma Hannonen (luonnonsuojelualueet, metsien ja soiden suojelu)
puh. 050 532 3219, paloma.hannonen@sll.fi
- erityisasiantuntija Tapani Veistola, puh. 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi